Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do religioznawstwa II, PG_00200653		
Kierunek studiów	Religioznawstwo (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca			
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Andrzej Migda	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Andrzej Migda	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu	
	W ramach kursu studenci zostaną zapoznani z najnowszymi badaniami nad religią, które uwzględniają różnorodne punkty widzenia oraz podejścia metodologiczne. Kluczowym elementem będzie rozwijanie umiejętności analizy doświadczeń religijnych poprzez zastosowanie teoretycznych ram oraz metodologii typowych dla religioznawstwa. Uczestnicy będą mieli okazję pogłębić swoje zdolności krytycznego myślenia, korzystając z nowoczesnych teorii, co pozwoli im lepiej zrozumieć złożoność zjawisk religijnych. Dodatkowo kurs obejmie wprowadzenie do podstawowych pojęć używanych w badaniach nad religią, co umożliwi studentom skuteczne definiowanie oraz interpretowanie fenomenów religijnych. Na zakończenie, uczestnicy będą mieli możliwość zapoznania się z problematyką klasyfikowania oraz metodologią stosowaną w religioznawstwie, co dostarczy im narzędzi do krytycznej analizy i refleksji nad badaniami religijnymi.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[RELL3_W02] Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, zagadnienia teoretyczne oraz metodologię z zakresu nauk o kulturze i religii.	Student ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej. Zna podstawową terminologię nauk humanistycznych. Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie religioznawstwa. Zna i rozumie podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu religioznawcy. Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o komunikacji językowej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[RELL3_W01] Ma uporządkowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk oraz ich terminologii, specyfice przedmiotowej i metodologicznej.	Ma uporządkowaną, zaawansowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, zagadnienia teoretyczne oraz metodologię z zakresu nauk o kulturze i religii.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[RELL3_U04] Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i piśmie specjalistyczną terminologię z zakresu nauk o kulturze i religii, historii oraz filozofii, zarówno w pracy nad wybranymi zagadnieniami, jak i w działalności popularyzatorskiej.	Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i w piśmie fachowe terminy z zakresu nauk o kulturze i religii, historii i filozofii zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w działalności popularyzatorskiej Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla religioznawstwa; potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla religioznawstwa oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[RELL3_U01] Potrafi właściwie dobierać źródła oraz stosować metody badawcze właściwe dla warsztatu religioznawczego.	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla religioznawstwa.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[RELL3_K05] Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych i przestrzegania zasad etyki zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania godności oraz wolności wyznania osób należących do różnych tradycji religijnych.	Student zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego; jest otwarty na nowe idee i gotowy do przeformułowania swojego stanowiska. Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i Europy oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta

Treści przedmiotu

- Religioznawstwo a teologia - różnice i związki
- Religioznawstwo a filozofia religii
- Geneza religioznawstwa (w tym spór o ojcostwo dyscypliny)
- Fenomenologia jako dziedzina badań religioznawczych
- Psychologia religii; Socjologia religii; Etnologia religii; Geografia religii.
- Klasyczne orientacje metodologiczne w religioznawstwie
- Psychoanalityczne nurty badań religioznawczych
- Główne trendy współczesnego religioznawstwa
- Związki badań religioznawczych z filozofią analityczną, logiką i semiotyką
- Religioznawstwo kognitywistyczne

Wymagania wstępne i dodatkowe

Zaliczenie pierwszego modułu kursu w trakcie semestru zimowego.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Egzamin ustny	55.0%	60.0%
Prezentacja	55.0%	40.0%

<table>
<tr><td rowspan="3">Zalecana lista lektur</td><td>Podstawowa lista lektur</td><td>• Literatura wymagana do zaliczenia zajęć oraz zdania egzaminu z dwusemestralnego kursu. W trakcie zajęć omówione zostaną przez wykładowcę niezbędne fragmenty wymienionych lektur oraz szczegółowe zagadnienia, których znajomość wymagana będzie podczas egzaminu ustnego.
• M. Czeremski, Mit w umyśle. Ewolucyjno-kognitywne podstawy form mitycznych, Kraków 2021.
• M. Czeremski, Struktura mitów, Kraków 2009.
• A. Szyjewski, Etnologia Religii, Kraków 2008.
• R. Otto, Świętość; elementy racjonalne i irracjonalne w pojęciu bóstwa, Wrocław 1993.
• W. James, Odmiany doświadczenia religijnego, Warszawa 2023.
• J. Waardenburg: Religie i religia. Systematyczne wprowadzenie do religioznawstwa, Warszawa 1991.
• N. Luhmann: Funkcja religii, Kraków 1998.
• H. Hoffmann: Dzieje polskich badań religioznawczych, Kraków 2004, s. 15-52.
• Geo Widengren: Fenomenologia religii, Kraków 2008.
• G. Lanczkowski, Wprowadzenie do religioznawstwa, tł. B. Bronk, Warszawa 1986.</td></tr>
<tr><td>Uzupełniająca lista lektur</td><td>• Religia wobec historii, historia wobec religii, red. E. Przybył, Kraków 2007.
• R. Stark, W. S. Bainbridge: Teoria religii, Kraków 2000.
• R. Caillois, Człowiek i sacrum, Warszawa 1995.
• M. Eliade, Sacrum a profanum. O istocie sfery religijnej, tł. B. Baran, Warszawa 2008.
• Z. Poniatowski, Wstęp do religioznawstwa, Warszawa 1961.
• E. Durkheim, Elementarne formy życia religijnego, Warszawa 2010.
• G. Widengren, Fenomenologia religii, Kraków 2008.
• A. Wierciński, Magia i religia; szkice z antropologii religii, Kraków 2010.
• Religia, religijność, duchowość. Księga jubileuszowa dla Profesora Pawła Sochy od przyjaciół i uczniów, red. H. Grzymała-Moszczyńska, D. Motak, Kraków 2015.
• A. Bronk, Nauki o religii, w: Religia w świecie współczesnym. Zarys problematyki religiologicznej, red. H. Zimoń (Studia Religiologiczne, 1), Lublin 2001, 23-52.
• T. Margul: Sto lat nauki o religiach świata, Warszawa 1964.
• T. Margul: Metody i kierunki w badaniach nad religiami..., Kraków 1982.
• T. Margul: Jak umierały religie?, Warszawa 1983.</td></tr>
<tr><td>Adresy eZasobów</td><td></td></tr>
<tr><td>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</td><td colspan="2">W trakcie zajęć zrealizowane będą następujące bloki tematyczne:

• Podstawowe pojęcia i definicje religii
• Struktura i elementy religii
• Teologia i kosmologia i antropologia religijna
• Kult i praktyki religijne
• Organizacja religijna
• Geneza i funkcje religii
• Klasyfikacja i metodologia badań
• Dziedziny i metodologia religioznawstwa
• Szkoły i kierunki w religioznawstwie
• Teoretycy i ich koncepcje
• Współczesne tendencje i ośrodki religioznawcze</td></tr>
<tr><td>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</td><td colspan="2">Nie dotyczy</td></tr>
</table>

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.